

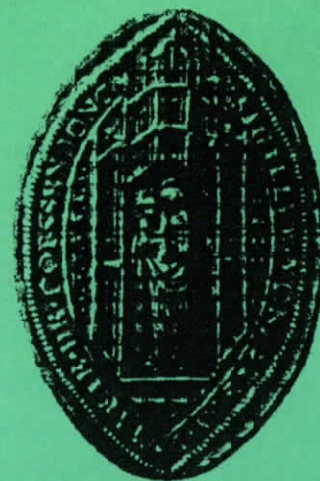

Corsendonk® bier

ZALIG GENIETEN.

Distr.: N.V. Brouwerij Corsendonk 2360 Oud-Turnhout ☎ 014/41.39.72

7 de jaargang 1990
nr.2 juni

Corsendonca

Kantoor van afgifte: Oud-Turnhout
Trimestrieel tijdschrift

v.u. H.Miguet
Sprinkhaanweg 4
2360 Oud-Turnhout

VOOR AL UW FEESTEN

ALTA RIPA

Engelstraat 6 2360 Oud-Turnhout
Tel.014/ 67.12.71

VERZEKERINGSKANTOOR

JAN AERTS

ALLE VERZEKERINGEN

St.-Antoniusstraat 20 2360 Oud-Turnhout
Tel. 014/ 42.30.92

Voorwoord.

Nog net voor de grote vakantie valt "Corsendonca" in de bus. Naar wij hopen voldoet dit nummer weerom aan uw verwachtingen.

Achter de schermen wordt er weer hard gewerkt aan de volgende publikatie van de heemkundekring. In het decenniumoverzicht van de tachtiger jaren wordt een overzicht gegeven van de veranderingen en gebeurtenissen op politiek gebied, kerkelijk vlak en komt het verenigingsleven volop in de aandacht. Even wordt ook aan de internationale politiek geraakt, want tijdens het weekend van 4 en 5 april 1987 stond onze gemeente in het middelpunt van de internationale belangstelling door het congres van de Europese ministers van Buitenlandse Zaken. Het wordt alleszins de moeite om naar dit nieuw boek uit te kijken.

Dat de heemkundekring daarnaast meer en meer bekendheid krijgt, valt duidelijk af te leiden uit de verschillende vragen naar informatie over het plaatselijke verleden, die Corsendonca mag ontvangen. We blijven iedereen, en zeker onze leden, met hulp bijstaan indien zij een aantal vragen over het verleden hebben. Men kan ons op de gekende adressen bereiken.

Wim van Hout

Het woordje van de voorzitter.

1990 is ondertussen weer ongeveer halweg. Meteen betekent dit ook zowat het einde van het tiende werkjaar van Corsendonca.

Na het drukke jaareinde van 1989, met de publikatie van "Een Goeden Dag uit Oud-Turnhout" als bekroning, lijkt 1990 door onze vereniging wat rustiger ingezet.

In maart jl., verkoos de Algemene Vergadering een nieuw bestuur voor een periode van twee jaar: Hugo Miguet, Gust Sels, Jan Sels, Wim van Hout en Leo Verstraelen. Langs deze weg willen we de ontslagnemende bestuursleden danken voor hetgeen ze in de afgelopen jaren voor de heemkundekring gedaan hebben. Met de deels vernieuwde ploeg wensen wij de toekomst hoopvol tegemoet te treden.

Intussen wordt er achter de schermen reeds hard gewerkt aan een nieuw initiatief, waarover in een volgend nummer van ons tijdschrift meer zal worden verteld.

Anderzijds willen wij prioriteit geven aan het op punt stellen van het archief van de kring, en dit op zeer korte termijn.

In de loop der jaren hebben enkelen van onze vaste actieve kern afgehaakt. Gelukkig mochten we van tijd ook nieuwe gezichten ontmoeten, die zich actief voor de vereniging willen inzetten. Geïnteresseerden zijn nog steeds welkom! Geef een seintje aan de voorzitter (H. Miguet) of de sekretaris (G. Sels), of kom naar de eerstvolgende vergadering op dinsdag 26 juni in het museum (20 uur).

Na tien jaar werking blijkt het meer dan ooit zinvol en de moeite waard om in Oud-Turnhout aan heemkunde te blijven doen.

Hugo Miguet
Voorzitter.

De zomer.

In "Ons vroom en vrolijk Kempenland" van Jozef Simons, lezen we een stukje over de zomer:

"De zomer is ook het seizoen van de kermissen. In meerdere gemeenten wordt er een loffelike poging gedaan om te dier gelegenheid oude, vergeten volksspelen weer te doen heropleven zoals daar zijn:

Ringsteken, te paard, per rijtuig, of thans per velo.

Venten kruien en wijven kruien: vrouwen, die hun mans, en ook omgekeerd, mannen, die hun vrouw voeren om 't eerst, van een punt tot het ander. Onderweg is het een geraas en een getater: "Wat rapper, rapper!", roept hij of zij, die op den kruiwagen zit. "Wat weegt gij zwaar!", klaagt kruier of kruister.

Hardlopen

Rookten: wie het langst aan een sigaar (of uit een pijp met natgemaakte tabak) rooken kan, zonder ze te laten uitgaan, wint den prijs;

Koffiedrinken: honderd, tweehonderd kommen koffie, alle met denzelfden wel-uitgemeten inhoud, staan gereed ingeschonken op een groot tafelblad op houten schraagskens. De mededingsters wachten er rond op het teeken. Zij, die op het voorgeschreven kwart minuut de meeste tassen koffie door 't keelgat spoelen kan is laureate;

Papeten: bij dezelfde tafel, tegenover elkander zitten de geblinddoekte mededingers, paarsgewijze voor een schotel rijstap. Wie op den voorgeschreven tijd de meeste lepels pap in den open mond van zijn mededinger, die tegenover hem zit, gestoken krijgt, wint den prijs. Ziet ge die blinde mannen, eerst scheppen naar de pap, hun eigen mond openhouden, dan zoeken naar den open mond van hunnen vis à vis?

Mastklimmen;

Het balspel in zijn verschillende vormen;

(Het trabollen, het algemeen West-Vlaamsch zoozeer volksgeliefd spel, heeft in de Kempen nooit ingang gevonden.)

Het kegelspel;

Het beugelen, in de Middeleeuwen algemeen bekend, wordt nog volop gespeeld in Noord-Brabant;

Het kolven, het oude spel, dat niets anders is dan het moderne Engelsche mode-spel "golf".

Het vogelschieten op de wip;

Het prijsschieten op de doelen;

Het koekbakken;

Kikvorschen kruien;

Siroop likken (een halffranksken uit een groote kom siroop zoeken met tong en lippen);

Heete pap slikken;

Paling bijten (een levende paling de kop af bijten).

Blind-eieren slaan;

Het ganzentrekken: aan een zeel, gespannen tusschen twee staken bengelt een net. Uit een der mazen steekt de kop van een levende gans.

De boerenzonen, los te paard, draven er onder door en snakken de gans bij haren nek. Wie het lukt den nek uit te trekken is de overwinnaar.

Onnoodig te zeggen dat dit spel uit den zwang geraakt is omdat het door de overheid verboden is."

Wim van Hout

Merkwaardige remedies van een Oud-Turnhoutenaar (deel3).

In de vorige jaargang nummer 2 en 3 kon men reeds kennismaken met remedies uit de handschriften van Joannes Franciscus Wens, stamvader van al wat Wens heet in Oud-Turnhout. Voor de achtergrondgegevens van deze remedies uit het einde van de 18 de eeuw verwijzen we naar deel 1 in "Corsendonca", 6úg., nr. 2. We eindigden het vorige deel met krachtige eigenschappen die aan surkel en alssem werden toegeschreven. We vervolgen met merkwaardige krachten van andere kruiden. We geven geen garanties voor de werkzaamheid van de recepten maar in elk geval ontsluiëren we een stuk van leven en denken uit wazig verleden

Bethoni(34)

is een gebenedijt kruyt ende woort veel gebruykt in de medicijnen ende in de keuken(.) t heeft lankagtige donker groene blaeden rontsom gekerft gelijk een zagel(.) liefelijk van reuke en heeft een vierkantige rouwe steel(.) daer een paerse are op wast(.) met schoone welriekende blomkens(.) bethoni wat int wilt maar wort meest in hoven geplant.

natuer

bethoni in hutspot nat gekokt ende gedronken is goet voor lieden die in teeringe zijn(.) reynigt de borst en longen van fluymen, de drooge blaederen daer van gepulferseert met meide (mede- honing) gedronken sijn goet voor de gene die de zenuwen getrokken worden oft ontkrimpen en helpt de vrouwkens die met de moeder gequelt sijn (zwanger zijn) en doet haer krankheyt (weeb komen(.) is goet voor verstopte lever(.) milte ende nieren en voor watersugtigheyt(.) conserve van bethoni ingenomen is goet voor pijn int hoofd(.) sterkt het gesicht en de mage, geneest loopende ogen(.) bevrijt van catarren(.) bethoni gesoden met honing en bier is goet gedronken voor fluymen op de borst, drijft af den steen(.) opent der vrouwen stonden, ende maekt wat camerganck(.) is goet voor

tooverij en spokerij en voor onruste droomen(.)

Wijnruyt(35)

Water hier af gedistilleert is goet voor duystere oogen daer mede gewassen(.) het scherpt het gesigte seer ende wijnruyte op vette boter en broodt gegeten is goet in virigen tijdt, het preserveert voor die peste met gods gratie en maakt klaer gesigt(.) (36)

Voor quade oogen van alderlijke slag

Roose water een en een half ons

Witte franse wijn een ons

Witte fitrioel(37) agt grijnen swaer(38)

Candij suyker ses grijnen swaer

Voor quade of oude wonden te genesen

Silvere gelit, gauwe gelit,(39) en grimum(?) van elks even veel met bomolie(40) opgemaakt ofte gekokt(.)

Meecrappen(41)

in bier gesoden en duer gedaan zijnde(.) het natte met honing opgewelt(.) is goet gedronken tegen geelsugt(.)

het doet dapper water lossen ende opent die verstoptheyt der nieren(.) ook des blaes ende des levers, ende der vrouwen stonden en is goet gedronken voor degenen die gevallen hebben oft gestooten sijn ende hun van binnen seer gedaen hebben, want het doet het geronnen schijden ende drijvet af.

Voor crouw ofte schorft

Voor 2 str. (stuivers) niescruyt en ontrent soo veel hoop soete boeter ondereen gewerkt om te smeiren en blom van solfer met soete melk gekokt om in te nemen en ascabia (?) is ook goet om mede te smeiren(.)

Om voor de crouw salve te maeken

Voor 15 centen quik (kwik)(42)(,) 10 centen olie van terpetijn en een

vierendeel bruyn zeep(.) eerst met een wijgig zeep den quik en de olie onder malkanderen breken met een spaen van eenen duym breet(.) want anders kont gij het niet breken(.) en daer naer de zeep daer bij doen en dan eerst twee dagen van te voren solfer en soete melk in nemen, en als men strijkt (als men gaat inwrijven) nog over anderen dag, en geen koude lijden, en maer dun strijken, in het vouwen van uwe armen en beenen, en aen den pols van uwe handen en tussen uwe vingers, smorgens en savons, en wel in heeten (warm maken) en in russen (ruisen=wrijven) en eer gij strijkt moet men op die plaetsen russen dat het heet is en voor alle het strijken het geheel lichaem wassen met heet water en bruyn zeep en hoe meer dat men verschoont hoe beter(.)

Venckel zaet

Wort veel in de medicijnen gebruyct en is seer goet voort graveel(43)

Venckel zaet duert drij iaren (jaren) in zijn kracht(.)

venckel saet gegeten sterkt de hersenen en t gesigt(.) reynigt het bloed en opent de vrouwen maent stonden, vermeerdert het soch van vrouwen, het sterkt de mage en stilt het braeken, het ontstopt de lever(.) milte en blaese, en doet wel urien maken, en helpt den steen breken en is goet voor pijn in de lendens en het verdrijft koude pissen ende diet (die het) nuttigt verieugt (verjeugt) daer af(.) gedistilliert venckel water is seer goet om seere oogen mede te wassen die het geneest.)(44)

Lavens zaet(45)

wort veel gebruyct voor winden(.)

lavens saet gestooten en gegeten oft met eenige teuge wijns gedronken verdrijft winden ende pijn en is goet gegeten voor een goede mage ende daer en boven maektet de spijs smakelijk(.)

Tymus(46)

wort hier in de landen in de hoven geplant(.)

thymus(.) gesoden in wijn en gedronken(.) sterkt de hersenen en de memorie ende vermeerdert het verstant(.) reynigt de vrouwen van de

secundam(47)(,) het verdrijft onsuiverheit des bloeds ende is goet gedronken van de gene die bevreest en swaermoedig sijn, ende die de vallende ziekte hebben en die pijn in de heypen (heupen) hebben(.) het ruymt de borst van leelijke fluymen ende verdrijft winden(.)

Wat voor de ooren gaat

is olie van bitter amandelen met een stuksken Catoens in de ooren gesteken(.) geneest van doovigheid ende doodt de wormen ende belet het suysen der ooren(.)

Suyker pitey(?): Remedie voor het rooven van bien (bijen).

Voetnoten:

(34) Betonie (*Betonica officinalis*) behoort tot de familie van de Lipbloemigen. In ons land haast uitsluitend nog te vinden in Zuid-Limburg. Het is een bosplant die ook groeit op droge grazige hellingen. De bloemen zijn helder rood.

(35) Wijnruyt (*Ruta raveolens*) is een oude artsenijenplant uit Zuid-Europa. Het is een halfheester met onaangenaam ruikende grijs-groene bladeren. De plant wordt in tuinen gekweekt maar komt soms ook verwildert voor.

(36) De "vurige" tijd verwijst reeds naar de pest. De ziekte verspreidde zich als een lopend vuur. Ze werd aanzien als een straf van God, daarom de aanvulling: "mets gods gratie".

(37) Onder witte vitriool verstaat men doorgaans zinksulfaat. Vitriool is de volksnaam voor verdund zwavelzuur.

(38) Een grein is een diamantgewicht van $\bar{n}$ araat of 50 mg, maar ook het onderdeel van het medicinale pond: 1/20 scrupel of ong 65 mg.

(39) Glit is loodoxyde, verkregen bij de afsmelting van zilver bij lood. Bij dit proces verkrijgt men glinsterige schubben die men lood-, zilver- of goudglit noemt.

(40) Wellicht gaat het hier om boomolie. Hiermee wordt olijfolie bedoeld.

(41) Meekrap (*Rubis tinctorum*) is een plant met weinig in het oog springende groengele bloempjes. De plant, die afkomstig is uit Zuid-Europa, werd vroeger vooral gekweekt om de verfstof uit de wortel, vooral in Zeeland. Daar is de plant nog hier en daar te vinden.

De behandeling van de geelzucht steunt op de kleur van de bloemen. Volgens de leer van de sympathie ziet men verband tussen uiterlijke kenmerken en de gemeeskracht van planten en dingen. In dezelfde lijn ligt het aanwenden van roodgekleurde plantendelen of bloemen voor ziekten die een duidelijk verband hebben met bloed.

(42) Het algemeen gekende mercurochroom is eveneens een kwikverbinding. Tot vandaag is het nog in veel apotheekkastjes voorhanden als ontsmettingsmiddel al is de antiseptische werking gering.

(43) Nier- en blaasstenen.

(44) Venkel : *Foeniculum capillaceW*

(45) Lavas: *Levisticum officinale*

Net als venkel van de familie van de schermbloemen (*Umbelliferae*). Het is een grote, forse plant met grote, glimmende groene enkel-tot drievoudig gevinde bladen.

Lavas heeft gele bloemen. Bloeien in juli en augustus. Plant ook Maggi-plant genoemd. Vroeger gekweekt in boerentuinen. Ook verwilderd. De wortelstok wordt in de veeartsenijkunde gebruikt.

(46) Thymus is de wetenschappelijke naam voor tijm. Het gebruik van de wetenschappelijke benaming bevestigt ons vermoeden dat een groot deel van de remedies geput zijn uit een bron die niet ver weg was van de toenmalige wetenschap.

(47) Mogelijk wordt de nageboorte bedoeld.

Gust Sels.

Oude krantenberichten.

Tot nog toe zijn we wat verder in het verleden gegaan voor het zoeken van kranteberichten. Nogthans heeft onze gemeente een hele verandering doorgemaakt de laatste jaren. In "Gazet van Antwerpen" van woensdag 9 mei 1973, nog geen twintig jaar geleden, vonden we onder de titel van "Rustige wandeltocht vol wisselende schoonheid : De streek van Oosthoven", volgend verslag over de wandelmogelijkheden in Oosthoven:

"Turnhout weet iedereen wel liggen. Wanneer we nu van Turnhout richting Tilburg nemen gaan we na nauwelijks enkele kilometers in de bocht, naar links, het baantje naar Oosthoven nemen, dat rechts van de grote baan wegloopt. Het mooie torentje van het kerkje van dit plaatsje is trouwens te zien, en rond dat kerkje moeten we naar links draaien. Dus eerst en vooral Oosthoven vinden!

We volgen de Heerestraat, en verderop de linkse splitsing, het Heieinde. De makadam blijven we volgen. Voorbij een watertoren, rijden we rechtdoor de Leeuwkerkstraat in. Nu moeten we op de huisnummers gaan letten. Juist voorbij huis nr. 5 slaan we rechts een zandweg in, een erg brede zandweg zodat er plaats genoeg is om de wagen te parkeren.

En dan gaan we weer maar eens op wandel. We doen gewone wandelschoenen aan en nemen slechts een kleinigheidje mee om te eten want langer dan twee uur en half zijn we niet onderweg.

We volgen de zandweg rechtdoor. We stappen een flink eindje rechtuit. We krijgen dan een bocht naar links. Dertig meter voorbij die bocht nemen we rechts de veldweg die tussen de weilanden loopt en verderop langs een boomgaard. Een mooie veldweg is het, die uiteindelijk op een dennenbos stoot, waar we de dwarsweg naar links nemen. Tussen de bomen staan enkele bungalows, terwijl de boomgaard links van ons ligt. We steken nu een dwarsweg over en blijven rechtuit gaan tot op een dwarsweg, die we rechts nemen. We zijn nu temidden het jonge loofhout en even verder wandelen we langs huisnr. 10. Er staat een schommel

voor de kinderen en een houtmijt en langs die houtmijt moeten we links het pad in het bos nemen. We komen dan direkt op het Kempisch kanaal uit, dat daar erg verrassend tussen de rustige bossen ligt.

We volgen het kanaal naar rechts. Het is hier heel poëtisch en rustig. We wandelen een heel eind op de dijk, die hier en daar verraderlijk ingevreten is. Onze weg voert ons langs de inham van het kanaal, steeds rechtuit, voorbij gaspaal Nr.114, langs een rij mooie beuken. Dan moeten we de veldweg naar rechts nemen, heel duidelijk zichtbaar vermits hij wordt afgesloten door een houten bareel. We wandelen langs een boerderij, gaan rechtuit tussen de weilanden, steken een makadambaantje over en volgen verder onze zandweg. Links van ons spreidt zich een mooi gezicht van weilanden uit.

De volgende dwarsweg moeten we naar rechts nemen. Op de hoek staat een weidestalletje in binsteen en recht vooruit is een grote boerderij. Die ligt juist op de hoek van het uitzonderlijke mooie natuurgebied De Liereman, dat een beschermd gebied is van de Wielewaal. Prachtige heidegebieden, moerassen, berkenbossen en struikgewas. Een heerlijkheid om hier met een gids en mits toestemming van De Wielewaal rond te dwalen!

Nu hebben de vogels dit paradijs in beslag genomen, hun broedtijd is volop bezig. Wij gaan dus niet door de Liereman maar aan het weidestalletje nemen we de dwarsweg naar rechts, die ongeveer parallel met het natuurgebied loopt. Een brede zandweg, die steeds rechtuit door bossen en langs weilanden loopt en waarboven de wulpen en kieviten hun stem laten horen.

Nu moeten we wel even opletten. We volgen de zandweg ongeveer 150 meter. Rechts van ons ontmoeten we een kunstmatige vijver, -vroeger was dit een mooi ven- en ongeveer 100 meter verder is er een bocht naar rechts, een brede dreef met jonge beuken. Die dreef slaan we in, we gaan rechtuit. Links van ons hebben we een gezicht op een grote boerderij. We steken een dwarsdreef over en komen op een makadambaantje. Ook dat steken we over; we blijven dus gewoon rechtdoor gaan. Rechts hebben we een dicht dennenbos en links een strook jonge bomen en

daarachter een weiland.

We komen weer uit op een brede dwarsweg. Die nemen we naar links. Iets verderop zien we weer een mooie witte boerderij links van ons. Even verder staat links van de weg een pas gebouwd, laag huis, in gele steen en vlak daartegenover loopt een beukendreef rechts de bossen in. Die dreef nemen we. We volgen ze rechthoekig, gaan een bruggetje over en vanaf dat punt kan men, over het weiland links heen, de auto al zien staan. We zijn er echter nog niet, want we wandelen gewoon rechthoekig tot we op de dwarsweg komen. Die moeten we uiteraard naar links volgen om terug aan de auto te geraken.

Een wandeling met afwisselende landschappen, de rust van het kanaal, de geslotenheid van de bossen en de ruimte van de weilanden. En vermits ze niet zo extra lang is en langs goed begaanbare paden loopt, kunnen ook kleinere kinderen best mee. Maar langs het kanaal dan wel even opletten!”

De beschreven wegen bestaan nog steeds, zij het dat ze hier en daar volledig verhard zijn geworden. De streek is hier en daar ook wel een beetje veranderd. Mocht u tijdens de vakantiemaanden op een warme namiddag de tijd hebben om deze wandeling (over) te doen, dan kunt u deze wijzigingen zelf vaststellen.

Wim van Hout

Enkele aantekeningen aangaande de Oosthovensse K.A.V.

De oprichting van de Katholieke Arbeiders Vrouwengilde is niet van een leie dakje gelopen. Tussen de oprichting van de “Ligue des Femmes Chrètiennes” in november 1892 door de Brusselaar Jmme Van Langermeersch, bijgestaan door een komitee van dames, en de stichting van het Nationaal Verbond van Christelijke vrouwengilde in 1920, is er een heel fel begin geweest met vele protesten en problemen. Vooral de periode voor de Eerste Wereldoorlog is bijzonder moeilijk geweest.

Door de bijzonder lage lonen die de werkgevers in de vorige eeuw aan hun arbeiders uitbetaalden, werd de vrouwen- en kinderarbeid noodzakelijk. Daarbij kwam dan nog dat de lonen in het café aan de werkgever werden uitbetaald en dat de arbeiders heel wat dienden te verteren om hun werk te blijven behouden. Dat hieruit drankproblemen voortkwamen is nogal logisch. Daardoor kwamen vele arbeidsters in materiële problemen. De eerste vrouweninstellingen, ook die van zuivere liefdadige aard, waren oorspronkelijk bedoeld om materiële hulp te verschaffen aan de vrouwen uit de volksklasse, die vaak in nood verkeerden. Daartoe werden werken van vooruitzicht uitgedacht, die binnen de nieuw ingerichte vrouwengilden bleven bestaan. De betrokken leiding van de vrouwengilde stelde echter al vrij vlug vast dat de financiële nood niet de enige was. Sociale en zedelijke gevaren bedreigden de volksvrouwen en bovendien ook de dames van de midden- en hoge stand. Dit was aanleiding tot het zoeken van werkmethoden die alle vrouwen uit alle standen konden bereiken. De vrouwengilde moest de organisatorische eenheid worden voor zowel de hulp aan en de algemene vorming van de volksvrouw als voor de morele en religieuze vorming van burger- en volksvrouwen.

Op het einde van 1924 kreeg ook het arrondissement Turnhout een verbond van vrouwengilden. B. Van Rozendaal werd voor dit gebied de

propagandiste. Dit verbond werd gevormd door de vijf gilden van Geel, Mol, Ravels, Rijkevorsel en Turnhout Sint-Pieter. Ook in Oosthoven bestond toen een vrouwengilde. In al deze plaatsen bestond er toen industrie, vooral de steenfabrieken.

Het is hier Mevrouw Jonckers-Meynendonckx die de eerste vrouw is geweest die het Oosthovense roer in handen heeft genomen. Dit deed ze samen met mevrouw Aelbrechts. Zij kwamen tot de bedenking dat ook de ongetrouwde dochters bij de K.A.V. terecht moesten kunnen. Heel wat meisjes die toen huwden werden lid van de vrouwengilde en het ledenaantal in 1934 bedroeg 165.

Aandenken aan de Eucharistieviering ter attentie van de overleden leden van de Oosthovense K.A.V.

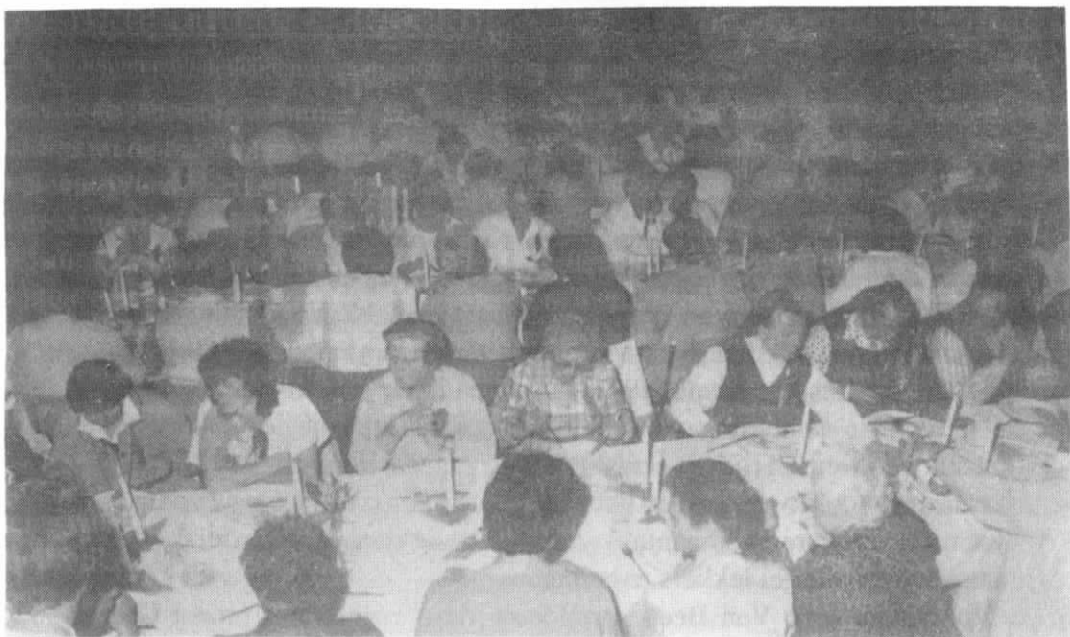

De Tweede Wereldoorlog is voor de vereniging een dieptepunt geworden. De werking ervan diende stilgelegd te worden. Vlak na Wereldoorlog II, in april 1947 werd opnieuw van start gegaan. Jeanne Gorris werd voorzitter en Caroline Cleymans was 7 van de eerste medewerksters. Pastoor Goris was een stuwende kracht achter de vereniging. Telkens er een meisje huwde porde hij haar onmiddellijk aan om lid te worden. Bij de eerste aanwerving waren er 180 leden. Op 1 januari 1951 waren er reeds 358 en bij de viering van het 10-jarig bestaan 537. Bij dit laatste cijfer werd er echter geen rekening gehouden met de overlijdens en de verhuizingen. Daarom begon men toen met het herzien van de lijsten. In 1987, bij de viering van het 40-jarig bestaan telde de Oosthovense K.A.V. ruim 400 leden. Naar aanleiding van de viering van dit 40-jarig bestaan op dinsdag 12 mei 1987 verscheen in de "Gazet van Antwerpen": "Naar aanleiding van het 40-jarig bestaan van de K.A.V. te Oosthoven werden tijdens een algemene vergadering, voor een keer de koffie met koeken vervangen door een heus feestmaal. Van in de vroege voormiddag waren een aantal kernleden bezig met voor de liefst 400 aanwezigen allerlei lekkers te bereiden.

Voorzitter José Van Beek vertelde na de opening door proost Cis Schroyen, dat feestvieren plezierig is. "In feite vieren we veertig jaar werking na de oorlog, want in Oosthoven is de K.A.V. opgericht in 1924. Door het oorlogsgeweld werd het bestaan eventjes opgeschort. Voor al de leden had de voorzitter nog een geschenk in petto. De kernleden hadden zich met z'n allen aan het werk gezet en voor de 423 leden een prachtige kandelaar geboetseerd in klei. Dankzij de hulp van de pannenfabriek in Ravels werden deze gebakken en tijdens de feestviering prijken ze op de feestelijk versierde tafels.

Carolien Cleymans werd speciaal in de bloemetjes gezet. "Zij is reeds 40 jaar actief als bestuurslid. In vroegere jaren kwam zij door weer en wind van het Centrum naar Oosthoven naar de K.A.V. Soms werd de verplaatsing gemaakt met een stootwagen, aldus José Van Beek, zeker wanneer er weer een hoop materiaal aangebracht moest worden. Voor deze inzet ontving Carolien Clymans een bloemetje en een ets.

Het feestmaal ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan.

Verbandsafgevaardigde M.L. Van der Heyden bracht de gelukwensen van het arrondissementeel bestuur over. In al die jaren is de vereniging geëvolueerd van de "vrouwengilde" naar K.A.V. Het doel is echter gebleven, vorming bezorgen aan de katholieke arbeidsvrouwen. Dat de K.A.V. aan die behoefte voldoet, bewijst wel de maandelijks werkkring te Oosthoven en het vrij groot aantal leden. Voor de voorzitter José Van Beek en voor de kernleden had M.L. Van der Heyden een speciaal geschenkje bij, nl. een roos voor ieder van hen. Zij riep tenslotte op om in de toekomst verder te werken en een blijvende inzet te betonen. Dan ziet de toekomst van K.A.V. Oosthoven er nog heel rooskleurig uit."

Theresia Leppens

De gemeenteraad 100 jaar geleden.

Tijdens het tweede kwartaal van 1890 waren de gemeenteraadsleden blijkbaar druk bezig met andere zaken, vermits we in het door gemeentesecretaris Diels bijgehouden verslagboek slechts een spoor vinden van twee bijeenkomsten.

De zitting van **16 april 1890** werd in afwezigheid van burgemeester Van Miert, voorgezeten door schepenen Meynendonckx. De afwezigheid van de burgemeester weegt blijkbaar door want twee van de voorziene zes dagordepunten worden verdaagd. Opvallend is wel dat in die tijden al wat met "kerk" te maken heeft moeilijk ligt in de gemeente, Zo ook nu, want de twee punten die verdaagd worden handelen over de parochie Schoonbroek. De behandeling van een brief van de inwoners van Schoonbroek met het verzoek om de plaatselijke herder een toelage te verstrekken van 150 BEF en het bespreken van het schrijven van onderpastoor Truyens van Arendonk ivm de onmiddellijke uitbetaling van kosten die in 1889 en 1890 gemaakt werden om de kerkelijke diensten in de parochie te verzekeren worden uitgesteld.

Wel keuren de raadsleden de veiling van "russen, schadden en stroosel" in de Liereman goed. De kosten van onderhoud van buurtwegen worden geraamd en aanvaard op 876,5 BEF. Eindelijk, aldus secretaris Diels in zijn verslag, stelt de raad de rol van plaatselijke belasting vast. Deze heffing dient de gemeente 6.213 BEF op te brengen.

Onduidelijk is wat de raadsleden besloten ivm de aanvraag van een extra-subsidie van 250 BEF aangevraagd door de parochie Oosthoven voor het inrichten en afsluiten van het nieuwe kerkhof van de Parochie. In het verslag lezen we enkel dat er een aanvraag gebeurde, een beslissing werd wellicht niet genomen.

Het verslag van de raadszitting van **28 mei 1890** is zo mogelijk nog korter. Tijdens deze raadszitting werden de rekeningen 1889 van de kerkfabrieken van Sint Bavo, Sint Antonius en Sint Job aangenomen, net zoals de rekening van het Armenbestuur, de Godshuizen en de

rekening van de gemeente zelf.

In het verslag vinden we echter geen spoor terug van de punten die de raadsleden tijdens een vorige zitting verdaagden...

Leo Verstraelen

Inhoudsopgave.

Voorwoord	1
Het woordje van de voorzitter	2
De zomer	3
Merkwaardige remedies van een Oud-Turnhoutenaar (deel 3)	5
Oude krantenberichten	10
Enkele aantekeningen aangaande de Oosthovense K.A.V.	13
De gemeenteraad: 100 jaar geleden	17
Inhoudsopgave	19

ASLK - SPAREN

REEDS JAREN HET MEEST ERVAREN

UW BANK EN VERZEKERINGSTEAM

ASLK

Agentschap Arendonk
De Valken 8
2370 Arendonk
Tel. 014/ 67.76.96

Agentschap Oud-Turnhout
Steenweg op Turnhout 3
2360 Oud-Turnhout
Tel. 014/ 42.15.28